

RP 165/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statsbudgeten

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om statsbudgeten ändras så att Statskontoret bestämmer de uppgifter vid statens ämbetsverk och inrättningar samt statliga fonder utanför statsbudgeten som gäller betalningsrörelse, bokföring, annan uppföljning i anknytning till dessa samt bokslut, löneräkning och granskning av ersättningar för resekostnader, som sköts centraliserat. Det föreslås att Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning ska ansvara för skötseln av de centraliserade uppgifterna. Om detta ska det föreskrivas i den förordning av statsrådet som gäller servicecentret.

Lagen ska innehålla en möjlighet att göra avvikelser i fråga om den centraliserade skötseln av de uppgifter som Statskontoret har bestämt. För att sköta en uppgift på ett ändamålsenligt sätt och då det föreligger något särskilt skäl får Statskontoret ge en bokföringsenhet eller fond tillstånd att sköta uppgiften själv. Genom detta förfarande säkerställs flexibiliteten i regleringen i sådana situationer där det undantagsvis inte är ändamålsenligt att iaktta statens gemensamma förfaringsätt.

Syftet med propositionen är att skapa förutsättningar för att kunna ordna statens ekonomiförvaltning på ett så högklassigt och effektivt sätt som möjligt. En lagstadgad centralisering av statens ekonomiförvaltningsuppgifter samt de styrningsbefogenheter hos Statskontoret som hänför sig till detta medför enhetliga förfaranden inom ekonomiförvaltningen och ökar effektiviteten, produktiviteten och styrningsmöjligheterna inom statens ekonomiförvaltning. Bokföringsenheterna och fonderna ska fortfarande kunna avtala med servicecentret om sådana ekonomiförvaltningsuppgifter som inte centraliseras med stöd av lagen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 oktober 2017.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis.....	3
2.2 Bedömning av nuläget	4
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	4
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
4.1 Ekonomiska konsekvenser	5
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	6
4.3 Konsekvenser för personalen	6
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	6
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	7
DETALJMOTIVERING	8
1 LAGFÖRSLAG	8
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	13
3 IKRAFTTRÄDANDE	13
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	14
LAGFÖRSLAG	15
Lag om ändring av lagen om statsbudgeten	15
BILAGOR.....	18
PARALLELLTEXT	18
Lag om ändring av lagen om statsbudgeten	18
FÖRORDNINGSUTKAST	22
Statsrådets förordning om ändring av 1 § 1 mom. i statsrådets förordning om Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning	22

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

När det gäller skötseln av ekonomiförvaltningsuppgifterna är de ämbetsverk och inrättningar som hör till statens budgetekonomi organiserade i bokföringsenheter (64 st. vid tidpunkten för propositionens överlämnande). Bokföringsenheterna ansvarar bl.a. för sin betalningsrörelse och bokföring samt upprättandet av sitt bokslut. Även de statliga fonderna utanför statsbudgeten (11 st.) ansvarar för dessa uppgifter.

I syfte att effektivisera skötseln av bokföringsenheternas och fondernas ekonomiförvaltningsuppgifter bildades det under 2000-talets första årtionde ett antal servicecenter inom olika förvaltningsområden. Sedan ingången av 2010 har servicecentren inom de olika förvaltningsområdena sammanslagits till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning inom finansministeriets förvaltningsområde, nedan *servicecenter*. Förhållandet mellan servicecentret och dess kunder bygger på frivilliga serviceavtal.

Enligt bilaga 6 i regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering (s. 32) centraliseras bokföringsenheternas bokföring och bokslut så att de i sin helhet blir en lagstadgad uppgift för servicecentret. Enligt regeringsprogrammet överförs minst 2/3 av bokföringspersonalen vid bokföringsenheterna (187 årsverken år 2011) till servicecentret. I och med att uppgifterna centraliseras till servicecentret med stöd av lagen är det möjligt att optimera verksamheten vid servicecentret. Enligt bedömningen medför reformen under regeringsperioden en sparpotential på 1 miljon euro år 2017, 3 miljoner euro år 2018 och 4 miljoner euro år 2019.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Enligt 12 a § i lagen om statsbudgeten (423/1088), nedan *budgetlagen*, är staten för sin budgetekonomi en bokföringsskyldig som indelas i bokföringsenheter. Bokföringsenheterna ansvarar för sin betalningsrörelse och bokföring samt upprättar ämbetsverkens eller inrättningarnas bokslut och verksamhetsberättelser enligt 21 §. Bokföringsenheter är republikens presidents kansli och ministerierna samt som funktionellt och ekonomiskt ändamålsenliga helheter ämbetsverken, inrättningarna och andra organ, i enlighet med det som finansministeriet bestämmer efter att ha hört det behöriga ministeriet. Enligt 21 a § i budgetlagen (1216/2003) tillämpas på bokföringen, redovisningen och bokslutet hos statliga fonder utanför budgeten vad som bestäms i denna lag och med stöd av den, om inte annat bestäms någon annanstans i lag.

Bestämmelser om servicecentret finns i statsrådets förordning om Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (229/2009), nedan *servicecenterförordningen*. Enligt 1 § 1 mom. i servicecenterförordningen är Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning ett ämbetsverk som hör till finansministeriets förvaltningsområde och som har till uppgift att tillhandahålla stöd- och sakkunnigtjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen för statliga ämbetsverk, inrättningar och fonder utanför budgeten samt för riksdagen och för enheter som lyder under, står under tillsyn av eller verkar i anslutning till riksdagen i enlighet med vad som har avtalats om dem i serviceavtal. Enligt 2 mom. kan dessutom affärsverk enligt lagen om statliga affärsverk (1062/2010) och aktiebolag som i sin helhet ägs av staten och som producerar tjänster främst för statliga ämbetsverk och inrättningar vara kunder i servicecentret. För sina kunder tillhandahåller servicecentret bl.a. bokförings-, betalningsrörelse-, löneräknings- och bokslutstjänster. Tjänsterna till kunderna består av gemensam basservice samt olika kundspecifika extra tjänster. I serviceavtalet mellan bokföringsenheten och servicecent-

ret hänvisas det till den tabell över ansvarsfördelning som upprätthålls och publiceras av Statskontoret.

2.2 Bedömning av nuläget

Det nuvarande verksamhetssättet som bygger på frivilliga serviceavtal har i huvudsak fungerat bra. I nuläget är det dock även förknippat med faktorer som begränsar ett effektivt ordnande av statens ekonomiförvaltning.

På grund av att serviceavtalen är frivilliga är ämbetsverk, inrättningar och fonder utanför budgeten nämligen inte skyldiga att avtala om skötseln av uppgifterna vid servicecentret även om det skulle vara ändamålsenligt med tanke på statens intresse som helhet. Servicecentret har dessutom ingen skyldighet, eller ens möjlighet, att tillhandahålla tjänster för ett ämbetsverk utan ämbetsverkets samtycke.

Bokföringsenheterna och de statliga fonderna utanför budgeten är med stöd av 12 a § 2 mom. i budgetlagen dessutom ansvariga för att sköta bokförings-, betalningsrörelse- och bokslutsuppgifterna på ett ändamålsenligt sätt även då det inte har avtalats om skötseln av uppgiften i ett serviceavtal med Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning. Detta har haft en begränsande inverkan på överföringen av uppgifterna till servicecentret. Det ansvar som föreskrivits för ämbetsverk, inrättningar och fonder utanför budgeten har även lett till att bokföringsenheterna och fonderna delvis i onödan har övervakat och kontrollerat de uppgifter som sköts av servicecentret.

Med den modell för serviceavtal som baserar sig enbart på frivillighet har man på grund av ovan nämnda orsaker inte till alla delar uppnått målen för centraliseringen, automatiseringen och produktiviteten i fråga om ekonomiförvaltningsuppgifterna. Det nuvarande frivilliga systemet främjar inte heller effektiviteten i styrningen av statens ekonomiförvaltning på bästa möjliga sätt.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att stärka styrningen av statens ekonomiförvaltning, att öka produktiviteten inom statens ekonomiförvaltning och att minska kostnaderna för skötseln av statens ekonomiförvaltning.

För att nå dessa mål föreslås det att Statskontoret ska bestämma de uppgifter vid ämbetsverk och inrättningar samt statliga fonder utanför statsbudgeten som gäller betalningsrörelse, bokföring, annan uppföljning i anknytning till dessa samt bokslut, löneräkning och granskning av ersättningar för resekostnader, som sköts centraliserat. Det föreslås att Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning ska ansvara för skötseln av de uppgifter som Statskontoret har bestämt. Om detta ska det föreskrivas särskilt i den förordning av statsrådet som gäller servicecentret.

Lagen ska innehålla en möjlighet att göra avvikelser i fråga om den centraliserade skötseln av de uppgifter som Statskontoret har bestämt. För att sköta ekonomiförvaltningsuppgifterna på ett ändamålsenligt sätt och då det föreligger något särskilt skäl kan Statskontoret ge en bokföringsenhet eller fond tillstånd att sköta en uppgift själv. Genom tillståndsförfarandet säkerställer man flexibiliteten i regleringen i sådana situationer där det undantagsvis inte är ändamålsenligt att iaktta statens gemensamma verksamhetssätt. För de uppgifter som anges i Statskontorets tillstånd ansvarar bokföringsenheten eller fonden.

Om en del av de uppgifter som gäller betalningsrörelse, bokföring, annan uppföljning i anknytning till dessa samt bokslut, löneräkning och granskning av ersättningar för resekostnader blir uppgifter för servicecentret med stöd av lagen, ökar effektiviteten, produktiviteten och styrningsmöjligheterna inom statens ekonomiförvaltning. Vid servicecentret kan de ovan nämnda uppgifterna skötas centraliserat och enhetligt och genom att utnyttja personalresurserna på ett flexibelt sätt. Servicecentret har även bättre förutsättningar än enskilda ämbetsverk, inrättningar eller fonder att utnyttja automatisering och digitalisering inom ekonomiförvaltningen. Ämbetsverken, inrättningarna och fonderna ska fortfarande kunna avtala med servicecentret om sådana ekonomiförvaltningsuppgifter som inte ska centraliseras med stöd av lagen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Enligt bedömningen i regeringsprogrammet överförs det med anledning av uppgiftsöverföringen cirka 120 årsverken från bokföringsenheterna till servicecentret. Bedömningen baserar sig på Statskontorets utredning från 2011 om tidsanvändningen i fråga om ekonomiförvaltningsuppgifterna, som täckte hela statsförvaltningen. Förutom arbetstidsanvändningen i fråga om de personer som utför sådana bokförings- och bokslutsuppgifter som hör till området för uppgiftsöverföringen som sina huvudsakliga arbetsuppgifter innehåller utredningen även substanspersonalens partiella arbetsinsatser inom uppgifterna i fråga. Med beaktande av detta och den utveckling som skett inom statens ekonomiförvaltning under de senaste fem åren, minskningen av antalet utgiftsverifieringar och de skillnader i förfaranden som beror på att försvarsmaktens ekonomiförvaltning tillämpar ett annat informationssystem, samt att överföringen på grund av landskapsreformen inte gäller närings-, trafik- och miljöcentralernas och arbets- och näringsbyråernas gemensamma utvecklings- och förvaltningsenhet bedöms antalet anställda som överförs till servicecentret bli betydligt mindre än bedömningen i regeringsprogrammet, eventuellt cirka 30—50 personer. Det exakta antalet anställda som överförs blir klart vid de ämbetsverks-, inrättnings- och fondspecifika samarbetsförfarandena. Antalet anställda som överförs påverkas av detaljerade bestämmelser i Statskontorets föreskrifter.

I regeringsprogrammet bedöms reformen få en spareffekt på cirka 60 årsverken under regeringsperioden. På grund av de orsaker som nämns i det tidigare stycket bedöms inbesparingen bli något mindre än bedömningen i regeringsprogrammet. Besparingarna uppkommer i och med de inbesparade partiella arbetsinsatser vid ämbetsverk, inrättningar och fonder som kan effektiviseras i servicecentret. Detta förutsätter att ämbetsverken är aktiva, att uppgifterna omorganiseras och att detta beaktas vid framtida rekryteringar. Till övriga delar uppkommer besparingarna genom att verksamheten vid servicecentret effektiviseras och blir effektivare än vid ämbetsverken. Om antalet anställda som överförs till servicecentret uppgår till cirka 50 personer, ökar detta servicecentrets omkostnader med uppskattningsvis 3,1 miljoner euro. Av detta består cirka 2,9 miljoner euro av kostnader för personal och datateknik samt övriga rörliga kostnader, vilka på motsvarande sätt minskar vid bokföringsenheterna. Den resterande andelen på cirka 0,2 miljoner euro orsakas av kostnader för lokaler, och ämbetsverkens utgifter för dem minskar således inte. Med beaktande av att det är cirka 20 % effektivare för servicecentret än för ämbetsverken och inrättningarna att producera de tjänster som överförs, bedömer man att man med överföringen av uppgifterna till servicecentret ska uppnå en besparing på cirka 0,5 miljoner euro även med den nuvarande automatiseringsnivån på funktionerna. Om man höjer automatiseringsnivån är besparingen något högre. Detta förutsätter att servicecentret utvecklar verksamheten aktivt. En ökad automatisering bedöms minska det manuella arbetet vid servicecentret med cirka 20—30 procent.

RP 165/2016 rd

De tjänster som produceras av servicecentret finansieras med serviceavgifter som tas ut till självkostnadspris hos bokföringsenheterna och fonderna. De kostnadsbesparingar som fås genom att effektivisera verksamheten minskar serviceavgifterna.

Besparingarna enligt regeringsprogrammet (1 mn euro/2017, 3 mn euro/2018 och 4 mn euro från 2019) har beaktats i budgetpropositionen för 2017 och i planen för de offentliga finanserna 2017—2020 under omkostnadsmomenten för ämbetsverken och inrättningarna. De anslagsminskningar som har gjorts under omkostnadsmomenten ändras inte även om bedömningen av besparingarna justeras.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Reformen ökar servicecentrets lagstadgade uppgifter, som på motsvarande sätt minskar vid ämbetsverken, inrättningarna och de statliga fonderna utanför budgeten.

Regionerna inleder sin verksamhet den 1 januari 2019 enligt planen. Den 5 april 2016 beslutade regeringen att den utvecklings- och förvaltningsenhet som ska producera ekonomi- och personalförvaltningstjänster för närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna ska bli ett gemensamt servicecenter för regionerna. Därför finns det inga skäl att överföra personer från utvecklings- och förvaltningsenheten till servicecentret för mellanperioden.

4.3 Konsekvenser för personalen

I och med propositionen överförs inga uppgifter eller anställda i uppgifter direkt från ett statligt ämbetsverk till ett annat ämbetsverk eller en annan inrättning, utan uppgifter överförs på basis av Statskontorets föreskrifter som utfärdas med stöd av lag. Antalet anställda som kommer att överföras med uppgifterna bedöms bli cirka 30—50 personer. Enligt lagens övergångsbestämmelser ska de anställda i tjänsteförhållande och de anställda i arbetsavtalsförhållande som övergår med uppgifterna övergå till tjänsteförhållande vid det mottagande Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning.

På den personal som har övergått tillämpas tjänstekollektivavtalen för det mottagande ämbetsverket eller den mottagande inrättningen samt statens tjänstekollektivavtal på centralnivå. För den personal som övergått direkt med stöd av lag gäller tryggheten av den tidigare lönenivån enligt vad som överenskommit i statens tjänste- och arbetskollektivavtal på centralnivå.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts inom ramen för ett projekt som finansministeriet tillsatte den 22 december 2015 (FM 138:00/2015). Inom projektet bereddes i början av 2016 ett förslag till en uppgifts- och ansvarsfördelning mellan ämbetsverk, inrättningar och statliga fonder utanför budgeten samt servicecentret. Om förslagen begärdes ett utlåtande av bokföringsenheterna och fonderna inom alla förvaltningsområden under perioden 21.3.2016—13.4.2016. Reformen enligt regeringsprogrammet och de föreslagna uppgifts- och ansvarsfördelningarna understöddes i huvudsak i utlåtandena, men många remissinstanser föreslog ändringar i förslagen gällande vissa enskilda uppgifter. Till många delar har ändringsförslagen beaktats i den fortsatta beredningen av uppgifts- och ansvarsfördelningarna.

Utlåtande om regeringspropositionen begärdes av alla ministerier 6.7—24.8.2016, och det omfattade alla bokföringsenheter och fonder inom förvaltningsområdena. I huvudsak understöddes reformen i utlåtandena. I flera av utlåtandena uppmärksammades behovet av bestämmelsen om undantagstillståndet och att det på grund av att detaljerna i uppgifts- och ansvarsför-

delningen för ämbetsverken, inrättningarna och servicecentret bestäms på basis av Statskontorets föreskrifter behöver ordnas en remissbehandling om Statskontorets föreskrifter som ska utfärdas med stöd av lag. Enligt vissa utlåtanden ansåg man att de föreslagna bestämmelserna om Statskontorets bevillningsfullmakter borde vara exaktare. I några utlåtanden ansåg man att i stället för Statskontorets föreskrifter om uppgifts- och ansvarsfördelningen för ämbetsverken, inrättningarna och servicecentret borde föreskriva om dessa genom en förordning av statsrådet eller finansministeriet, medan man i vissa andra utlåtanden understödde utfärdandet genom Statskontorets föreskrifter. I några utlåtanden uppmärksammade man förslaget till en bestämmelse om servicecentrets rätt att få information.

På basis av remissbehandlingen har vissa delar i fråga om Statskontorets bevillningsfullmakter och servicecentrets rätt till information specificerats. Dessutom har motiveringsavsnitt i propositionen specificerats. Om utkastet med förslag till de föreskrifter som Statskontoret ska utfärda med stöd av lagen ordnas det en separat remissbehandling på hösten 2016.

Genomförandet av projektet leder till att personal överförs från ämbetsverken, inrättningarna och fonderna till servicecentret. Därför inledde finansministeriet ett förvaltningsövergripande samarbetsförfarande den 9 februari 2016. I samarbetsförfarandet behandlar man bl.a. sådana frågor som påverkar personalens ställning väsentligt.

Reformen behandlades i arbetsgruppen för samordningen av regionaliseringen i augusti 2016 och i finanspolitiska ministerutskottet den 6 september 2016.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till statens budgetproposition för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

På basis av propositionen har det i statens budgetproposition för 2017 anvisats besparingar på sammanlagt 1 miljon euro under momentet för ämbetsverkens och inrättningarnas omkostnader. I den plan för de offentliga finanserna för åren 2017—2020 som gavs den 14 april 2016 anvisades det under momentet för ämbetsverkens och inrättningarnas omkostnader besparingar på sammanlagt 3 miljoner euro år 2018 och sammanlagt 4 miljoner euro från och med 2019.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

2 kap. Statens ekonomiförvaltningsorganisation och skötseln av ekonomiförvaltningsuppgifter

Kapitlets nuvarande rubrik "Statens ekonomiförvaltningsorganisation, betalningsrörelse, bokföring och bokslut" ändras till "Statens ekonomiförvaltningsorganisation och skötseln av ekonomiförvaltningsuppgifter" med anledning av ändringarna i bestämmelserna.

12 a §. Ekonomiförvaltningsorganisationen. Paragrafens 2 mom. enligt vilken bokföringsenheterna ansvarar för sin betalningsrörelse och bokföring samt upprättar ämbetsverkens eller inrättningarnas bokslut och verksamhetsberättelser enligt 21 § ska upphävas. Om dessa uppgifter ska det i sak föreskrivas i nya 12 b § 1 mom. i enlighet med nuläget.

12 b §. Skötseln av vissa ekonomiförvaltningsuppgifter. I lagen föreslås en ny 12 b § om skötseln av bokföringsenheternas betalningsrörelse-, bokförings-, boksluts- och löneräkningsuppgifter samt granskningssåtgärderna i fråga om ersättningar för resekostnader. Bestämmelsen ska tillämpas på bokföringsenheterna, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag eller med stöd av lag. Paragrafen ska med stöd av 21 a § i lagen gälla även statliga fonder utanför statsbudgeten, om inte något annat föreskrivs om fonderna särskilt.

Den första meningen i *paragrafens 1 mom.* innehåller principen för skötseln av betalningsrörelse-, löneräknings- och bokslutsuppgifterna. Enligt den är det bokföringsenheterna som ska svara för dessa uppgifter och upprätta ämbetsverkens och inrättningarnas verksamhetsberättelser enligt 21 § i lagen. I sak motsvarar bestämmelsen nuläget.

Den andra meningen i paragrafens 1 mom. innehåller en betydande avvikelse från den princip som nämns i den första meningen i momentet. Enligt den andra meningen i momentet ska Statskontoret bestämma de uppgifter i fråga om betalningsrörelse och bokföring och sådan annan uppföljning i anknytning till dessa som avses i lagens 16 § samt uppgifter i fråga om upprättande av bokslut, som ska skötas centraliserat inom staten och för vilka det ämbetsverk eller den inrättning som sköter centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifter ska ansvara för i stället för bokföringsenheten. I praktiken ska Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning ansvara för skötseln av dessa uppgifter. Om detta ska det föreskrivas i den förordning av statsrådet som gäller servicecentret.

I momentet avses med skötsel av betalningsrörelse skötseln av bokföringsenhetens dagliga betalningsrörelse som behövs för betalningen av utgifter eller uppbörden av inkomster. I huvudsak sker skötseln av betalningsrörelsen via betalningsrörelsebanker enligt statens betalningsrörelseavtal och genom kontoöverföring. Statskontoret ska bestämma att uppgifterna i anknytning till detta ska skötas av servicecentret till de delar det är allmänt ändamålsenligt för staten. Vissa uppgifter i fråga om betalningsrörelse ska dock fortfarande skötas av ämbetsverken och inrättningarna samt fonderna utanför statsbudgeten. Exempelvis sådana till ämbetsverkens och inrättningarnas verksamhet anknutna kontanta betalningar som betalas ut (t.ex. de prestationer som betalas kontant till fångar i fängelserna) och tas emot (t.ex. avgiftsbelagd prestation som betalas kontant till ämbetsverkets disk för kontant betalning) ska inte höra till servicecentrets uppgifter.

Med skötsel av bokföring avses i bestämmelsen bokföringsenhetens huvudbokföring, dvs. upprättande av dag- och huvudböcker. Statskontoret ska bestämma vilka enskilda uppgifter i anknytning till detta som är ändamålsenligt att för alla ämbetsverks och inrättningars del cent-

RP 165/2016 rd

ralisera till servicecentret. Utöver huvudbokföringen kan Statskontorets föreskrifter gällande bokföringsenhetens och servicecentrets uppgifts- och ansvarsfördelning gälla delbokföringar som gäller sådant som behövs i verksamheten vid alla eller åtminstone de flesta ämbetsverk och inrättningar. I praktiken är det fråga om allmänt använda delbokföringssystem för statens ekonomiförvaltning, vars upprätthållande har centraliserats till antingen servicecentret eller Statskontoret. Dessa delbokföringar består i nuläget t.ex. av hanterings- och arkiveringssystemet för utgiftsverifikationer (för närvarande Rondo), orderhanteringssystemet (för närvarande Tilha) och resehanteringssystemet (för närvarande M2), men det kan också vara fråga om andra motsvarande delbokföringssystem. Statskontoret får inte bestämma om andra uppgifts- och ansvarsfördelningar för ämbetsverken, inrättningarna och servicecentret än de som nämns ovan, dvs. bl.a. inte när det gäller delbokföringar som hänför sig till verksamhet vid enskilda eller några ämbetsverk och inrättningar eller statliga fonder utanför statsbudgeten. Således omfattar Statskontorets bevillningsfullmakt inte t.ex. Statens pensionsfonds placeringsverksamhet eller de delbokföringshelheter som gäller skötsel av bokföring och betalningsrörelse i fråga om pensionsavgifter och som sköts utanför staten med hjälp av andra informationssystem än statens egna. Till pensionsfondens huvudbokföring överförs månatligen endast ett sammandrag av de nödvändigaste uppgifterna om dessa delbokföringar.

Med annan uppföljning enligt lagens 16 § som ordnas i anknytning till bokföring avses andra föremål för bokföring än den lagstadgade budgetbokföring och affärsbokföring som avses i lagens 14 § 1 mom. (1096/2009). Det kan t.ex. vara fråga om sådana projekt eller politikprogram som ska följas upp över förvaltningsgränserna i samband med budgetbokföring och affärsbokföring. Statskontorets föreskrifter kan gälla t.ex. de förfaringssätt mellan bokföringsenheten och servicecentret som ska iakttas vid kontoföringar som gäller statens gemensamma föremål för uppföljning och kontoföringar som gäller ämbetsverkens interna föremål för uppföljning som behövs vid den interna ledningen och externa resultatstyrningen av ämbetsverken och inrättningarna.

Med upprättande av bokslut avses i bestämmelsen bokföringsenhetens upprättande av bokslut, med undantag av verksamhetsberättelsen. För närvarande består bokföringsenhetens bokslut av utfallskalkylen för budgeten, intäkts- och kostnadskalkylen, balansräkningen, noterna till dessa och av verksamhetsberättelsen. Statskontoret ska bestämma vilka delar av bokslutet som ska upprättas av bokföringsenheten och vilka av servicecentret. I praktiken kommer bokföringsenheten att få ansvara för rätt få uppgifter i anknytning till upprättandet av bokslutet. Det kan t.ex. bli fråga om att upprätta vissa noter till bokslutet.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs särskilt om de av Statskontorets bevillningsfullmakter som finns vid ekonomi- och personalförvaltningens gränssnitt.

Enligt den första meningen i momentet ska Statskontoret bestämma de uppgifter i fråga om ämbetsverkets eller inrättningens löneräkning som ska skötas centraliserat, och för dessa ska det ämbetsverk eller den inrättning som sköter de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna ansvara, dvs. i praktiken servicecentret. Med löneräkning avses i bestämmelsen den tekniska löneräkning som arbetsgivarmyndigheten ansvarar för och som behövs för den utbetalning av löner som baserar sig på de arbetstids- och löneuppgifter och övriga uppgifter som ämbetsverket överlämnat samt uträkningen av olika avtalsbaserade ersättningar. Statskontoret ska bestämma vilka löneräkningsuppgifter som ska centraliseras till servicecentret. Servicecentret ansvarar enligt det som Statskontorets bestämt för att löneräkningen är korrekt i förhållande till arbetsgivarmyndigheten. Detta innebär att servicecentret är skyldigt att ersätta arbetsgivarmyndigheten för sådana omedelbara skador som har orsakats av felaktig löneräkning, t.ex. ränteutgifter som ska betalas på lön som återkrävt för sent, om de uppgifter för löne- och ersättningsräkningen som bokföringsenheten överlämnat har varit korrekta och lämnats in inom utsatt tid. Ändringen inverkar inte på rättsförhållandet mellan en tjänsteman eller en ar-

RP 165/2016 rd

betstagare som är anställd hos arbetsgivarmyndigheten, utan för utbetalningen av lönen och av ersättningarna för resekostnader till en person anställd hos ämbetsverket ansvarar även i fortsättningen varje arbetsgivarmyndighet i enlighet med 13 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) samt arbetsavtalslagen (55/2001).

Den andra meningen i paragrafens 2 mom. gäller de tekniska granskningsåtgärderna i fråga om resefakturer. Enligt bestämmelsen kan Statskontoret bestämma att det ämbetsverk eller den inrättning som sköter de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna, dvs. servicecentret, ska ansvara för sådana tekniska granskningsåtgärder för godkännande av ersättningar på grund av resa som enligt ett tjänste- eller arbetskollektivavtal ska betalas till personer i anställning hos staten eller någon annan, som inte omfattar den prövningsrätt som hör till arbetsgivaren, som t.ex. tillämpningen eller tolkningen av tjänste- eller arbetsavtal. Förutom ersättning för resekostnader som ska betalas med stöd av arbets- eller tjänstekollektivavtal till en person i tjänst hos staten, kan det även vara fråga om ersättning som betalas till någon annan person på basis av ett avtal och vars betalningsgrund är kopplad till ett arbets- eller tjänstekollektivavtal. Det kan bl.a. bestämmas att servicecentret ska granska att de dagpenningar och andra ersättningar eller utgifter för resor som ska betalas till en person i anställningsförhållande följer statens tjänste- och arbetskollektivavtal samt en tillräckligt specificerad reseplan, ämbetsverkets resereglemente eller en eventuell gemensam reseanvisning för staten. Den granskning av resefakturer som bestäms höra till servicecentrets uppgifter ska således inte innefatta en sådan självständig prövningsrätt hos arbetsgivaren som avses i bestämmelsen. Statskontorets föreskrifter ska endast gälla vissa resefakturer. När bokföringsenheten godkänner en betalning av en reseutgift är den inte skyldig att granska sådant som redan blivit granskat centraliserat. Sådana eventuella skador vid bokföringsenheten som beror på fel som gjorts vid den granskning som servicecentret utfört och som hör till dess ansvar ska servicecentret ansvara för på samma sätt som konstaterats ovan om löneräkningen.

Paragrafens 1 och 2 mom. och de föreskrifter som Statskontoret utfärdat med stöd av dem ska på grund av att budgetlagen har karaktären av allmän lag inte tillämpas om det föreskrivs något annat om ärendet i lag eller med stöd av lag eller om det bestäms något annat med stöd av lag. Således omfattar de föreslagna bestämmelserna inte t.ex. den bokföring av skattemedel som avses i 5 § i lagen om skatteuppbörd (609/2005), som enligt 1 mom. i den paragrafen ska föras av skatteuppbördsmyndigheten. På grund av att de föreslagna bestämmelserna hör till en allmän lag gäller de inte heller t.ex. Landsbygdsverkets uppgifter gällande EU-stöd som den sköter som s.k. betalande myndighet och som det föreskrivs om i lagen om landsbygdsverket (666/2006) och i direkt tillämpliga EU-förordningar. Den senast nämnda helheten omfattar även betalningsrörelse- och bokföringsuppgifterna inom interventionsfonden för jordbruket, som enligt 7 § i lagen om interventionsfonden för jordbruket (1206/1994) ska skötas av Landsbygdsverket.

Statskontoret får vid behov ändra de föreskrifter som det med stöd av 1 och 2 mom. i paragrafen har utfärdat om uppgifts- och ansvarsfördelningen. Ändringarna i föreskrifterna ska göras i god tid innan de träder i kraft. Statskontoret ska vid behov höra bokföringsenheterna och fonderna innan föreskrifterna ändras. Om dessa förfaringsätt enligt kraven på god förvaltning utfärdas inga separata bestämmelser.

Paragrafens 3 mom. innehåller en möjlighet att göra avvikelser från den allmänna uppgifts- och ansvarsfördelning som Statskontoret har bestämt med stöd av paragrafens 1 och 2 mom. Från den ansvarsfördelning som bestämts med stöd av 1 och 2 mom. kan enligt momentet avvikelser av något särskilt skäl i anknytning till verksamheten vid bokföringsenheten och med tillstånd av Statskontoret göras för högst fem år i sänder, om det krävs för att sköta uppgiften på ett ändamålsenligt sätt. För de uppgifter som anges i tillståndet ansvarar bokföringsenheten. Bestämmelsen är avsedd att bli tillämplad som en sista lösning i sådana situationer där en upp-

gifts- och ansvarsfördelning som bestämts enligt 1 och 2 mom. inte kan anses motiverad. Bestämmelsen kan bli tillämplig t.ex. vid funktioner som utförs utomlands (t.ex. skötsel av betalningsrörelse utomlands) då behovet att göra en avvikelser inte har kunnat beaktas tillräckligt specifikt redan i Statskontorets föreskrift. Bestämmelsen kan bli tillämplig även t.ex. på de statliga fonder utanför statsbudgeten vars bokföring enligt lagen om fonden i fråga omfattas av andra bokföringsnormer än statens lagstiftning statsbudgeten och de föreskrifter som Statskontoret utfärdar med stöd av den.

Innan Statskontoret fattar beslut om tillståndet ska det höra servicecentret och vid behov det ministerium som styr bokföringsenheten samt finansministeriet. Hörandet av ministeriet och finansministeriet är i allmänhet motiverat när det handlar om annat än tekniska eller mindre ärenden. För att bedöma behovet av ett undantagstillstånd och för att på ett effektivt sätt fullgöra skyldigheten till hörande, är det motiverat att bokföringsenheten och servicecentret bereder undantagstillståndsärendet i samråd. Statskontorets beslut i fråga om ett undantagstillstånd är slutligt och kan inte överklagas. Vid undantagstillstånd är det fråga om den interna organisationen av uppgifterna och funktionerna inom statsförvaltningen, och detta är inte förknippat med det behov av rättsskydd som hänför sig till ändringsökandet.

Statskontorets tillstånd får beviljas för högst fem år åt gången. Eftersom undantagstillståndet är för viss tid måste man regelbundet överväga om den grund på vilken tillståndet beviljades fortfarande gäller. Det faktum att tillståndet är för viss tid främjar förenhetligandet av förfaringsätten inom statens ekonomiförvaltning. Statskontoret kan ställa upp villkor för undantagstillståndets giltighet, t.ex. i sådana situationer där grunderna för beviljandet av tillståndet ändras väsentligt på grund av organisationsförändringar eller andra förändringar av omständigheter.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs det om servicecentrets rätt att få information. Enligt momentet ska det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna, dvs. servicecentret, oberoende av sekretessbestämmelserna och för skötseln av sina uppgifter ha rätt att av ämbetsverk, inrättningar och andra organ som hör till bokföringsenheterna få alla sådana handlingar som behövs för skötseln av deras uppgifter och som med stöd av offentlighetslagen (621/1999) hör till skyddsnivå IV. Dessutom ska servicecentret ha rätt att få handlingar som hör till skyddsnivå III. Ett undantag utgör dock de handlingar på skyddsnivå III som med stöd av 24 § 1 mom. 2 punkten och 7—10 punkterna i offentlighetslagen är sekretessbelagda, t.ex. på grund av statens säkerhet. Med beaktande av att skyddsnivåerna I och II med stöd av offentlighetslagen endast omfattar handlingar som är sekretessbelagda på grund av något allmänt intresse innebär bestämmelsen ovan att servicecentret har rätt att få alla sådana handlingar som är sekretessbelagda på grund av något enskilt intresse, som behövs för skötseln av uppgifterna (t.ex. uppgifter om affärs- eller yrkeshemligheter eller tjänstemäns sjukfrånvaro), samt, beroende på skyddsnivåer och sekretessintressen, sådana handlingar som är sekretessbelagda på grund av något allmänt intresse. Servicecentret får möjlighet att hantera sådana handlingar och uppgifter som omfattas av dess informationsrätt och som behövs för skötseln av dess uppgifter som bestämts i lag eller med stöd av lag. I sak motsvarar servicecentrets informationsrätt till stor del den nuvarande verksamhetsmodell som bygger på serviceavtal och uppdrag. Avsikten med ändringen av budgetlagen är inte att ändra förhållandet i fråga om den registerföring mellan servicecentret och bokföringsenheterna eller fonderna som gäller skyddet för personuppgifter, personregister och hanteringen av personuppgifter.

Enligt lagen har servicecentret inte rätt att få sådana handlingar som hör till skyddsnivå I eller II. Om dessa handlingar eller informationen i dem avslöjas eller används på obehörigt sätt, kan det leda till omfattande eller betydande skador i fråga om det allmänna intresse som skyddas av sekretessen. Sekretessintresset i fråga om dessa handlingar är särskilt viktigt, och därför

borde man inte äventyra detta genom att öka antalet personer som hanterar dessa handlingar. I servicecentrets verksamhet hanteras det inte för närvarande handlingar eller uppgifter som hör till skyddsnivån I eller II.

Om servicecentret på basis av den första meningen i paragrafens 4 mom. inte har rätt att få de uppgifter som det behöver för att sköta sina uppgifter, är det bokföringsenheten som ska ansvara för den uppgift som bestämts med stöd av 12 b § 1 och 2 mom, om inte ämbetsverket eller inrättningen och bokföringsenheten har överenskommit något annat om skötseln av ekonomiförvaltningsuppgiften.

I paragrafens 5 mom. föreskrivs det om bokföringsenheternas rätt att få information. Bokföringsenheten ska oberoende av sekretessbestämmelserna ha rätt att av det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna, dvs. av servicecentret, få de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för skötseln av bokföringsenhetens ekonomiförvaltningsuppgifter. Man kan anta att bestämmelsen kommer att tillämpas rätt sällan, eftersom servicecentrets verksamhet i huvudsak baserar sig på källor och handlingar från bokföringsenheterna.

De handlingar och uppgifter som avses ovan i 4 och 5 mom. kan *enligt paragrafens 6 mom.* även ges via en teknisk anslutning eller på något annat sätt i elektronisk form enligt vad som överenskommit mellan bokföringsenheten och det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna. I enlighet med grundlagsutskottets utlåtandepraxis (GrUU 12 och 14/2002 rd) ska det föreskrivas i lag om möjligheten att överlämna personuppgifter via en teknisk anslutning. Innan en teknisk anslutning öppnas bör man säkerställa att de handlingar och uppgifter som kräver sekretess skyddas på behörigt sätt. Om förfaringsätten vid överföringen och hanteringen av uppgifter kan det avtalas närmare mellan uppgiftslämnaren och uppgiftsmottagaren.

21 §. Ämbetsverkens och inrättningarnas bokslut och verksamhetsberättelser. Enligt gällande 1 mom. i paragrafen ska ämbetsverket och inrättningen i den verksamhetsberättelse som utarbetas för fullgörandet av ämbetsverkets och inrättningens bokslut och resultatansvar ge riktiga och tillräckliga uppgifter om hur budgeten har följts och om ämbetsverkets och inrättningens intäkter och kostnader, ekonomiska ställning och resultatet av verksamheten (*rättvisande bild*). Bestämmelsen ändras så att upprättandet av bokslutskalkylerna blir neutralt, eftersom ansvaret för bokföringen och upprättandet av bokslutet ska höra till såväl servicecentrets som bokföringsenhetens ansvar i enlighet med den nya 12 b § och den föreskrift som Statskontoret utfärdat med stöd av den. Ansvaret för skyldigheten att i bokslutet ge en rättvisande bild ska i sista hand bestämmas enligt denna ansvarsfördelning. När det gäller resultatet av verksamheten ska ansvaret för att ge en rättvisande bild i verksamhetsberättelsen ligga på ämbetsverket eller inrättningen, eftersom Statskontoret enligt de föreslagna bestämmelserna inte kan bestämma något annat om de ansvar som gäller verksamhetsberättelsen. Att ansvaret gällande bokslutskalkylerna och noterna till dem förändras ska beaktas även i de bestämmelser i förordningen om statsbudgeten (1243/1992) som gäller bokföringsenhetens undertecknande av bokslutet på så sätt att bokslutskalkylerna gällande bokföringsenhetens bokslut även undertecknas av servicecentret. En allmän formulering av bestämmelsen motsvarar även allmän regleringspraxis.

21 a §. Tillämpning av lagen på fonder utanför statsbudgeten. Enligt 21 a § i budgetlagen ska på bokföringen, redovisningen och bokslutet hos statliga fonder utanför budgeten tillämpas vad som bestäms i denna lag och med stöd av den, om inte annat bestäms någon annanstans i lag. Paragrafen ändras så att det som föreskrivs i nya 12 b § ska gälla fonderna på samma sätt som bokföringsenheterna, om inte annat bestäms om fonderna någon annanstans i lag.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat.

Det nya 12 b § 1 och 2 mom. som föreslås i budgetlagen innehåller bemyndiganden för Statskontoret att utfärda föreskrifter. Enligt dessa ska Statskontoret bestämma om uppgifter som gäller betalningsrörelse, bokföring, annan uppföljning enligt 16 § i anknytning till dessa samt bokslut, löneräkning och granskning av ersättningar för resekostnader, som ska skötas centraliserat och för vilka det ämbetsverk eller den inrättning som sköter de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna ska ansvara. Med beaktande av uppgifternas operativa och tekniska karaktär är det motiverat att den detaljerade uppgifts- och ansvarsfördelning som gäller dessa uppgifter baserar sig på en föreskrift av Statskontoret. I det nuvarande system som bygger på serviceavtal gäller ansvaret för de betalningsrörelse-, bokförings- och bokslutsuppgifter som är fördelade mellan bokföringsenheten eller fonden och servicecentret 281 åtgärder. Motsvarande gäller löneräkningen. När det gäller skötseln av dessa ekonomiförvaltningsuppgifter är det inte motiverat att utfärda så detaljerade bestämmelser genom en förordning av statsrådet eller finansministeriet. Det är smidigt att ge den detaljerade normstyrningen av statens ekonomiförvaltning som uppgift till Statskontoret eftersom det redan har till uppgift att utfärda föreskrifterna om statens ekonomiförvaltning.

Statskontorets föreskrifter om uppgifts- och ansvarsfördelningen mellan bokföringsenheten eller fonden och servicecentret gäller bl.a. åtgärder för hantering av inköpsfakturer och andra utgiftsverifikationer, överlämnande av konteringsuppgifter och tillsyn över utgiftsverifikationerna i statens gemensamma hanteringssystem för inköpsfakturer samt överföring av utgiftsverifikationer till reskontra, skötsel av inköps- och försäljningsreskontra, betalningar utanför inköpsreskontra, debitering av utgifter, hantering av utgifts- och inkomstkontoutdrag, hantering av bankkonton, fakturering, upprättande och upprätthållande av föremålen för uppföljningen och av granskningsreglerna inom bokföring (s.k. utvärderingsregler), vissa andra uppgifter inom huvudbokföring, detaljer inom upprättandet av bokslut samt hantering av, debitering av och tillsyn över rese- och resekostnadsfakturer samt ett antal tekniska detaljer i fråga om löneräkning.

3 Ikraftträdande

Lagen träder i kraft den 1 oktober 2017. Åtgärder som hänför sig till ikraftsättandet av lagen får vidtas innan lagen träder i kraft. De föreskrifter av Statskontoret som utfärdas med stöd av 12 b § 1 och 2 mom. i lagen kan således utfärdas när lagen har godkänts och blivit stadfäst. Även de undantagstillstånd av Statskontoret som utfärdas med stöd av 12 b § 3 mom. samt beslut med stöd av dem får utfärdas efter det att lagen har godkänts och blivit stadfäst. Föreskrifterna och undantagstillstånden av Statskontoret ska utfärdas i god tid innan lagen träder i kraft. Föreskrifterna och undantagsbeslut i fråga om dem är dock giltiga tidigast den 1 oktober 2017.

På försvarsmakten tillämpas lagen från ingången av 2019. På försvarsmakten tillämpas fram till den 31 december 2018 de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Försvarsmaktens ekonomi- och personalförvaltning sköts för närvarande på annat sätt än statens allmänna informationssystem för ekonomi- och personalförvaltning. Servicecentret producerar dock ekonomi- och personalförvaltningstjänster även för försvarsmakten. Övergångsperioden gör det möjligt att förändra de förfaranden som behövs med tanke på de gemensamma förfaranden

RP 165/2016 rd

ringssätten inom statens ekonomi- och personalförvaltning samt att genomföra beredningen av Statskontorets undantagstillstånd på ett ändamålsenligt sätt.

Till lagen fogas bestämmelser om överföringen av personalen. Enligt övergångsbestämmelserna ska man när de ekonomiförvaltningsuppgifter som centraliserats enligt en föreskrift av Statskontoret som utfärdats med stöd av 12 b § 1 och 2 mom. i budgetlagen överförs till det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för dessa uppgifter, tillämpa 2 kap. i statstjänstemannalagen (750/1994) på förflyttningen av anställda i tjänsteförhållande. Enligt 2 kap. i statstjänstemannalagen kan man vid omstrukturering av funktioner inom statsförvaltningen överföra tjänsterna och förflytta de tjänstemän som utnämnts till tjänsterna med stöd av 5 a § i lagen till samma ämbetsverk som uppgifterna överförs till. En tjänst kan överföras utan samtycke av tjänstemannen, om tjänsten överförs inom eller till tjänstemannens pendlingsregion.

På grund av en föreskrift av Statskontoret som utfärdats med stöd av 12 b § 1 och 2 mom. i budgetlagen kan det uppstå ett behov att förflytta även anställda i arbetsavtalsförhållande till ämbetsverket eller inrättningen med uppgifterna. I övergångsbestämmelserna föreskrivs det att man i sådana fall ska ändra anställningsförhållandets art från arbetsavtalsförhållande till tjänsteförhållande. Enligt övergångsbestämmelserna kan även en person i ett arbetsavtalsförhållande förflyttas utan samtycke till det ämbetsverk eller den inrättning som tar emot uppgifterna, om personen förflyttas inom eller till hans eller hennes pendlingsregion.

Enligt övergångsbestämmelserna anses anställningsförhållandet för den personal som övergår ha fortgått oavbrutet hos staten vid fastställandet av de förmåner som gäller i anställningsförhållandet. Den intjänade semestern och eventuella obetalda semesterpenningar som hänför sig till arbetsavtalsförhållandet överförs således med personen till det nya ämbetsverket eller den nya inrättningen. Bestämmelsen har ingen koppling till att lönerna och arbetsavtalsvillkoren samt tryggheten av den tidigare lönen ska bestämmas enligt de tjänstekollektivavtal som ska iakttas vid det nya ämbetsverket.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Konstitutionellt ska propositionen granskas med beaktande av den bestämmelse i 80 § 2 mom. i grundlagen som gäller en myndighets utfärdande av rättsnormer. Enligt grundlagen kan även andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat.

Propositionen innehåller ett bemyndigande för Statskontoret att bestämma om hur ekonomiförvaltningen för staten såsom juridisk person ska organiseras internt mellan bokföringsenheter och fonder samt det ämbetsverk eller den inrättning som producerar de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna, dvs. i praktiken Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning. Bemyndigandet att utfärda föreskrifter gäller sådana uppgifter av teknisk natur som inte inverkar på statens externa rättsliga ställning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om statsbudgeten

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om statsbudgeten (423/1988) 12 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 1096/2009,

ändras rubriken för 2 kap., 21 § 1 mom. och 21 a §, av dem rubriken för 2 kap. sådan den lyder i lag 1096/2009 samt 21 § 1 mom. och 21 a § sådana de lyder i lag 1216/2003, samt *fogas* till lagen en ny 12 b § som följer:

2 kap.

Statens ekonomiförvaltningsorganisation och skötseln av ekonomiförvaltningsuppgifter

12 b §

Skötseln av vissa ekonomiförvaltningsuppgifter

Bokföringsenheterna ansvarar för sin betalningsrörelse och bokföring och sitt bokslut samt upprättar ämbetsverkens eller inrättningarnas verksamhetsberättelser enligt 21 §. Statskontoret bestämmer dock om betalningsrörelse- och bokföringsuppgifter och om annan uppföljning enligt 16 § i anknytning till dessa samt om uppgifter för upprättande av bokslut, som ska skötas centraliserat och för vilka det ämbetsverk eller den inrättning som sköter de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna ska ansvara.

Statskontoret bestämmer de uppgifter i fråga om ämbetsverkets eller inrättningens löneräkning som sköts centraliserat och för vilka det ämbetsverk eller den inrättning som sköter de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna ansvarar. Statskontoret kan bestämma att det ämbetsverk eller den inrättning som sköter de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna ska ansvara för sådana granskningsåtgärder i fråga om godkännande av de ersättningar på grund av resa som enligt ett tjänste- eller arbetskollektivavtal ska betalas till personer i anställning hos staten eller någon annan person, vilka inte omfattar den prövningsrätt som hör till arbetsgivaren.

Från ansvarsfördelningen enligt 1 och 2 mom. kan avvikelser av något särskilt skäl i anknytning till verksamheten vid bokföringsenheten och med tillstånd av Statskontoret göras för högst fem år i sänder på ansökan av bokföringsenheten, om det krävs för att sköta uppgiften på ett ändamålsenligt sätt. För de uppgifter som specificerats i tillståndet ansvarar bokföringsenheten. Innan beslut fattas ska Statskontoret höra det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för skötseln av de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna och vid behov även det ministerium som styr bokföringsenheten samt finansministeriet.

Det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna har oberoende av sekretessbestämmelserna och för skötseln av sina uppgifter rätt att av ämbetsverk, inrättningar och andra organ som hör till bokföringsenheterna få nödvändiga uppgifter, sådana handlingar som med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) hör till skyddsnivå fyra och sådana handlingar som hör till skyddsnivå

tre, med undantag av handlingar som är sekretessbelagda med stöd av 24 § 1 mom. 2 punkten och punkterna 7—10 i den nämnda lagen. Om det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna inte enligt detta moment har rätt att få nödvändiga uppgifter för skötseln av de uppgifter som bestämts med stöd av 1 och 2 mom., ska bokföringsenheten ansvara för denna uppgift i stället för det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna, om inte ämbetsverket eller inrättningen och bokföringsenheten har överenskommit något annat om skötseln av ekonomiförvaltningsuppgiften.

Bokföringsenheten har oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att av det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna få de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för att sköta bokföringsenhetens ekonomiförvaltningsuppgifter.

De handlingar och uppgifter som avses ovan i 4 och 5 mom. kan även ges via en teknisk anslutning eller på något annat sätt i elektronisk form enligt vad som överenskommits mellan det ämbetsverk eller den inrättning som hör till bokföringsenheten samt det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna.

21 §

Ämbetsverkens och inrättningarnas bokslut och verksamhetsberättelser

Den verksamhetsberättelse som utarbetas för fullgörandet av ämbetsverkets och inrättningens bokslut och resultatansvar ska innehålla riktiga och tillräckliga uppgifter om hur budgeten har följts och om ämbetsverkets och inrättningens intäkter och kostnader, ekonomiska ställning och resultatet av verksamheten (*rättvisande bild*).

21 a §

Tillämpning av lagen på fonder utanför statsbudgeten

På betalningsrörelse och bokföring och annan uppföljning i anknytning till dessa samt på bokslut, verksamhetsberättelser, redovisning, löneräkning och granskning av ersättningar för resekostnader hos statliga fonder utanför budgeten tillämpas vad som i denna lag och med stöd av den bestäms eller föreskrivs, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2017.

På försvarsmakten tillämpas fram till den 31 december 2018 de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

När centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifter på basis av föreskrifter av Statskontoret som utfärdats med stöd av 12 b § 1 och 2 mom. i budgetlagen överförs till det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för uppgifterna, ska vid förflyttningen av anställda i tjänsteförhållande tillämpas 2 kap. i statstjänstemannalagen (750/1994).

De anställda i arbetsavtalsförhållande som övergår med uppgifterna på grund av den föreskrift som avses ovan i 3 mom. övergår till tjänsteförhållande vid det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna. En person som är anställd i arbetsavtalsförhållande för viss tid övergår till tjänsteförhållande vid ämbetsverket eller inrättningen för den tid personens anställningsförhållande för viss tid varar.

En person som är anställd i arbetsavtalsförhållande kan förflyttas utan hans eller hennes samtycke, om personen förflyttas inom eller till den pendlingsregion som avses i 1 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Vid fastställandet av de förmåner som gäller i anställningsförhållandet anses anställningsförhållandet för den personal som övergår ha fortgått oavbrutet hos staten.

RP 165/2016 rd

Helsingfors den 29 september 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo

Lag

om ändring av lagen om statsbudgeten

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om statsbudgeten (423/1988) 12 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 1096/2009,
ändras rubriken för 2 kap., 21 § 1 mom. och 21 a §, av dem rubriken för 2 kap. sådan den lyder i lag 1096/2009 samt 21 § 1 mom. och 21 a § sådana de lyder i lag 1216/2003, samt fogas till lagen en ny 12 b § som följer:

Gällande lydelse

2 kap

**Statens ekonomiförvaltningsorganisation,
betalningsrörelse, bokföring och bokslut**

12 a §

Ekonomiförvaltningsorganisationen

Bokföringsenheterna ansvarar för sin betalningsrörelse och bokföring samt upprättar ämbetsverkens och inrättningarnas bokslut och verksamhetsberättelser enligt 21 §.

Föreslagen lydelse

2 kap.

**Statens ekonomiförvaltningsorganisation
och skötseln av ekonomiförvaltningsuppgifter**

12 a §

Ekonomiförvaltningsorganisationen

(2 mom. upphävs)

12 b §

Skötseln av vissa ekonomiförvaltningsuppgifter

Bokföringsenheterna ansvarar för sin betalningsrörelse och bokföring och sitt bokslut samt upprättar ämbetsverkens eller inrättningarnas verksamhetsberättelser enligt 21 §. Statskontoret bestämmer dock om betalningsrörelse- och bokföringsuppgifter och om annan uppföljning enligt 16 § i anknytning till dessa samt om uppgifter för upprättande av bokslut, som ska skötas centraliserat och för vilka det ämbetsverk eller den inrättning som sköter de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna ska ansvara.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Statskontoret bestämmer de uppgifter i fråga om ämbetsverkets eller inrättningens löneräkning som sköts centraliserat och för vilka det ämbetsverk eller den inrättning som sköter de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna ansvarar. Statskontoret kan bestämma att det ämbetsverk eller den inrättning som sköter de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna ska ansvara för sådana granskningsåtgärder i fråga om godkännande av de ersättningar på grund av resa som enligt ett tjänste- eller arbetskollektivavtal ska betalas till personer i anställning hos staten eller någon annan person, vilka inte omfattar den prövningsrätt som hör till arbetsgivaren.

Från ansvarsfördelningen enligt 1 och 2 mom. kan avvikelser av något särskilt skäl i anknytning till verksamheten vid bokföringsenheten och med tillstånd av Statskontoret göras för högst fem år i sänder på ansökan av bokföringsenheten, om det krävs för att sköta uppgiften på ett ändamålsenligt sätt. För de uppgifter som specificerats i tillståndet ansvarar bokföringsenheten. Innan beslut fattas ska Statskontoret höra det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för skötseln av de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna och vid behov även det ministerium som styr bokföringsenheten samt finansministeriet.

Det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna har oberoende av sekretessbestämmelserna och för skötseln av sina uppgifter rätt att av ämbetsverk, inrättningar och andra organ som hör till bokföringsenheterna få nödvändiga uppgifter, sådana handlingar som med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) hör till skyddsnivå fyra och sådana handlingar som hör till skyddsnivå tre, med undantag av handlingar som är sekretessbelagda med stöd av 24 § 1 mom. 2 punkten och punkterna 7—10 i den nämnda lagen. Om det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna inte enligt detta moment har rätt att få nödvändiga uppgifter för skötseln av de uppgifter som bestämts med stöd av 1 och 2 mom., ska bokföringsenheten ansvara för denna uppgift i stället för det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna, om inte ämbetsverket eller inrättningen och bokföringsenheten har överenskommit något annat om skötseln av ekonomiförvaltningsuppgiften.

Bokföringsenheten har oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att av det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna få de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för att sköta bokföringsenhetens ekonomiförvaltningsuppgifter.

De handlingar och uppgifter som avses ovan i 4 och 5 mom. kan även ges via en teknisk anslutning eller på något annat sätt i elektronisk form enligt vad som överenskommit mellan det ämbetsverk eller den inrättning som hör till bokföringsenheten samt det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna.

21 §

Ämbetsverkens och inrättningarnas bokslut och verksamhetsberättelser

Ämbetsverken och inrättningarna skall i bokslutet och den verksamhetsberättelse som utarbetas för fullgörandet av resultatansvaret ge riktiga och tillräckliga uppgifter om hur budgeten har följts och om ämbetsverkets och inrättningens intäkter och kostnader, ekonomiska ställning och resultatet av verksamheten (*rättvisande bild*).

21 §

Ämbetsverkens och inrättningarnas bokslut och verksamhetsberättelser

*Den verksamhetsberättelse som utarbetas för fullgörandet av ämbetsverkets och inrättningens bokslut och resultatansvar ska innehålla riktiga och tillräckliga uppgifter om hur budgeten har följts och om ämbetsverkets och inrättningens intäkter och kostnader, ekonomiska ställning och resultatet av verksamheten (*rättvisande bild*).*

21 a §

Tillämpning av lagen på statliga fonders bokslut, bokföring och redovisning

På bokföringen, redovisningen och bokslutet hos statliga fonder utanför budgeten tillämpas vad som bestäms i denna lag och med stöd av den, om inte annat bestäms någon annanstans i lag.

21 a §

*Tillämpning av lagen på **fonder utanför statsbudgeten***

På betalningsrörelse och bokföring och annan uppföljning i anknytning till dessa samt på bokslut, verksamhetsberättelser, redovisning, löneräkning och granskning av ersättningar för resekostnader hos statliga fonder utanför budgeten tillämpas vad som i denna lag och med stöd av den bestäms eller föreskrivs, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2017.

På försvarsmakten tillämpas fram till den 31 december 2018 de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

När centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifter på basis av föreskrifter av Statskontoret som utfärdats med stöd av 12 b § 1 och 2 mom. i budgetlagen överförs till det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för uppgifterna, ska vid förflyttningen av anställda i tjänsteförhållande tillämpas 2 kap. i statstjänstemannalagen (750/1994).

De anställda i arbetsavtalsförhållande som övergår med uppgifterna på grund av den föreskrift som avses ovan i 3 mom. övergår till tjänsteförhållande vid det ämbetsverk eller den inrättning som ansvarar för de centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifterna. En person som är anställd i arbetsavtalsförhållande för viss tid övergår till tjänsteförhållande vid ämbetsverket eller inrättningen för den tid personens anställningsförhållande för viss tid varar.

En person som är anställd i arbetsavtalsförhållande kan förflyttas utan hans eller hennes samtycke, om personen förflyttas inom eller till den pendlingsregion som avses i 1 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Vid fastställandet av de förmåner som gäller i anställningsförhållandet anses anställningsförhållandet för den personal som övergår ha fortgått oavbrutet hos staten.

Statsrådets förordning

om ändring av 1 § 1 mom. i statsrådets förordning om Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning

I enlighet med statsrådets beslut
ändras i statsrådets förordning om Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (229/2009) 1 § 1 mom., sådant det lyder i förordning 324/2014, som följer:

1 §

Uppgifter

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning är ett ämbetsverk som hör till finansministeriets förvaltningsområde och som har till uppgift att *i enlighet med vad Statskontoret bestämt med stöd av lagen om statsbudgeten (423/1088) i fråga om uppgifterna för det ämbetsverk eller den inrättning som sköter centraliserade ekonomiförvaltningsuppgifter eller i enlighet med vad som har avtalats om dem i serviceavtal tillhandahålla stöd- och sakkunnigtjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen för statliga ämbetsverk, inrättningar och fonder utanför budgeten samt för riksdagen och för enheter som lyder under, står under tillsyn av eller verkar i anslutning till riksdagen.*

Denna förordning träder i kraft den 20 .